

Organisatie van Inheemse volken in Suriname
Organization of Indigenous Peoples in Suriname

Miembro de la COICA

Besluit Grondconversie 2023 gevaar voor inheemse volken

De Organisatie van Inheemsen in Suriname (OIS) heeft kennis genomen van het STAATSBESLUIT van 31 oktober 2023, ter uitvoering van artikel 13 lid 4 van het Decreet Uitgifte Domeingrond (S.B. 1982 no. 11, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85), dat gepubliceerd is in het Staatsblad van de Republiek Suriname onder S.B. 2023 No. 159.

Suri'nama (Suriname) is gekoloniseerd op grond van koloniale wetgevingen en (Romeinse)rechtsprincipes. De kolonisten kregen Suri'nama als eigendom, omdat volgens hun leer de aangetroffen inheemsen 'Res Nullius' zijn, althans geen eigendomsrecht hadden op grond. Deze koloniale wetgevingen en (Romeinse) rechtsprincipes hebben zich voortgezet in de Surinaams wet- en regelgeving. Het Decreet Uitgifte Domeingrond stam af van het Hollands-Romeinsrecht. Het domeinbeginsel deed zijn intrede rond 1870 en in 1982 formeel in een Decreet is geformaliseerd.

Het uitsluiten van overdracht van blote eigendom in de woon- en leefgebieden van inheemse volken zoals genoemd in artikel 9 sub a van het Besluit Grondconversie 2023 biedt geen enkel garantie dat overdacht van blote eigendom niet in inheemse woon- en leefgebieden zal plaatsvinden. De realiteit geef een ander beeld. Alhoewel er wet-en regelgevingen bestaan dat er rekening dient te worden gehouden met de woon- en leefgebieden van de inheemse en andere in stamverband levende gemeenschappen, wordt in de praktijk hiermee geen rekening gehouden. Haast elke regering maakt zich schuldig aan het verstrekken van het recht van grondhuur in inheemse woon- en leefgebieden. De gemeenschap is over het algemeen op de hoogte van de uitgifte van gronden in inheemse woon en leefgebieden. De bekende grond uitgifte van gronden in Witsanti en Hollandse kamp aan de N.V. Luchthavenbeheer, individuele gronduitgifte in Witsanti, 300 hectare grond uitgifte binnen het woon- en leefgebied van het dorp Matta en individuele gronduitgifte in Hollandse Kamp, Kabenda dorp etc. Gezien het een vaststaand feit is dat regeringen toch overgaan tot gronduitgifte in inheemse woon- en leefgebieden komt het ongeloofwaardig over bij de inheemse volken dat de regering zich strikt zal houden aan artikel 9 sub a Besluit Grondconversie 2023. Hierdoor voelen de inheemse volken zich bedreigd met de totstandkoming en haaste inwerkingtreding van het Besluit Grondconversie 2023.

De OIS is al bezig strijd te voeren tegen het onrecht dat ons als inheemsen eeuwen lang wordt aangedaan. De indiening van de 10 ontwerp wetten meerbekend als de “10 geboden van rechten van inheemse volken” die op 02 oktober 2023 aan de Voorzitter van De Nationale Assemblée is ingediend geeft aan het begin van de wetgevende strijd. In de voorgestelde wijziging van de grondwet is onder andere opgenomen de verwerping van het rechtsfiguur domeingrond in inheemse grondgebieden. Het domeinbeginsel in de inheemse grondgebieden is in strijd met de erkende internationale mensenrechten van inheemse volken. Vandaar dat de OIS doormiddel van de ingediende wetsvoorstellen tracht om bestaande grondtitels op de grondgebieden van inheemse volken doormiddel van wetgeving te verwerpen c.q. vervallen te laten verklaren en in de plaats hiervan in werking te doen treden de grondtitel collectieve eigendomsrecht inheemse volken.

Rechtsverkrijgers van een geldige grondtitel in inheemse woon- en leefgebieden kunnen door toepassing van het Besluit Grondconversie 2023 blote eigendom verkrijgen. Dit is een regelrechte schending van de internationaal erkende collectieve eigendomsrecht van inheemse volken. Indien de staat toch over zal gaan tot de uitvoering van het Besluit Grondconversie 2023 in en rondom de woon- en leefgebieden van inheemse volken dan zal de staat moeten instaan voor de consequenties.

Ons land heeft geen behoefte aan onveilige situaties in inheemse grondgebieden. Vandaar dat de OIS een dringend beroep doet op het instituut van de president om het Besluit Grondconversie 2023 onmiddellijk in te trekken.

De mensenrechten van inheemse volken is onderdeel van het internationaalrecht. Het is algemeen bekend dat internationaalrecht orde brengt in nationale wetgeving. Gelet op de constitutionele taak van de president ingevolge artikel 101 van de grondwet en de werking van ‘The Rule of Law in the International Legal order’ geniet de wettelijke goedkeuring van de United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (UNDRIP) en de American Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (OAS) alsmede de wettelijke erkenning van de collectieve eigendomsrechten inheemse volken inclusief de vaststelling van de gedemaceerde grondgebieden van inheemse volken, in alle opzichten voorrang boven grondconversie.

De voorzitter van de OIS,

Mw. Josien Aloema-Tokoe